Emro Science and Education
Open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz

OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 1 (2023) · “Axborot oqimlari va intellektual tizimlarning ijtimoiy, iqtisodiy va texnik-texnologik tarmoqlardagi o‘rni” mavzus...

materiallar to‘plami

Ta'limga sun'iy intellektni integratsiyalash

Andijon mashinasozlik intituti Axborot texnologiyalari kafedrasi stajyor o‘qituvchisi Abidov Adhamjon Abdumajid o‘g‘li

Annotatsiya. *Ushbu maqolada sun'iy intellektni keng miqyosda va muvaffaqiyatli joriy etishni ta'minlashga chin dildan tayyor bo'lsak, bu oliy o'quv yurtlari uchun katta rol o'ynaydi. To'liq foyda olish va AI ta'sirini amalga oshirish uchun oliy ta'lim qo'shimcha harakatlarni talab qiladi. Shu sababli, ushbu maqolada AIning oliy ta'limga integratsiyalashuvi, oliy ta'limdagi dolzarb muammolar va sun'iy intellektning hozirgi holati haqidagi tadqiqot taqdim etilgan. Nihoyat, tahlil qilingan kontseptsiyalar va AI texnologiyalarining hozirgi holatiga asoslanib, kelajakdagi ta'limga ta'sir qiluvchi AIga asoslangan oliy ta'limni o'qitish va o'qitishni amalga oshirish asoslari ko‘rib chiqilgan.*

Kalit so‘z*:Sun’iy intellekt, integratsiya,AI tizimlari,IoT texnologiyalar*

Topic: Integrating artificial intelligence into education

Abstract*. In this article, if we are truly committed to ensuring the large-scale and successful implementation of artificial intelligence, this will be a major role for higher education institutions. To reap the full benefits and impact of AI, higher education will need additional efforts. Therefore, this article presents a study on the integration of AI into higher education, current issues in higher education, and the current state of artificial intelligence. Finally, based on the analyzed concepts and the current state of AI technologies, the implementation framework for AI-based higher education teaching and learning, which will affect future education, is considered.*

Key word: *Artificial intelligence, integration, AI systems, IoT technologies*

Hozirgi kunda texnologiyalarning rivojlanishi va jamiyatning turli sohalariga kirib bormoqda, texnologiyalar bilan o‘zaro munosabatimiz va kundalik hayotimizni o‘zgartirmoqda. AI turli sohalarda samaradorlik, innovatsiyalar va taraqqiyotni boshqarish orqali katta foyda keltirishi mumkinligini tan olish juda muhimdir.Al rivojlanishda davom etar ekan, yangi rivojlanayotga sohalar paydo bo‘lmoqda.Biz ushbu maqolamizda oliy ta’lim tizimiga sun’iy intellektni joriy etish masalasida fikr yuritib va afzalliklari haqida yoritishga harakat qilamiz. Oliy ta’lim talabalarini ilg‘or texnologiyalar bilan o‘qitish va sifatli ta’lim berishda davlatimiz tomonidan bir qancha say harakatlar qilinmoqda . Demak, ta’lim sifatini oshirish uchun innovatsion

Published: 10.11.2023

Cite this article: Abidov Adhamjon Abdumajid o‘g‘li (2023). Ta'limga sun'iy intellektni integratsiyalash. Emro Science and Education, 1(1). https://journal.emro.uz/public/maqola/525

© 2023 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

ta’lim texnologiyasini joriy etish oliy ta’limning mas’uliyati bo‘lishi bilan bir qatorda talabalar ham unimli tarzda foydalana bilishi kerak. Shu maqsadda bulutli texnologiyalar, mobil texnologiyalar, virtual haqiqat va sinf xonasi, audio va video, sun'iy intellekt (AI) va boshqalarni o'z ichiga olgan bir qator ta'lim texnologiyalari mavjud.

Sun'iy intellekt, asosan, qurilmalarni odamlarga o'xshab boshqara olishi uchun texnologiyadan foydalanish bilan shug'ullanadi. Bu kompyuterlarning vazifalarni bajarish uchun inson sifatida harakat qilish qobiliyatidir. Shu nuqtai nazardan, o'qitish va o'rganish bilan bog'liq faoliyatni ijobiy yakunlash uchun inson tushunchasi va mulohaza yuritish amaliyotini ko'rsatish uchun algoritm va usullarga ega kompyuterlar va boshqa mashinalarni AI deb atash mumkin. Odatda, tasvirlanganidek, sun'iy intellekt ta'rifida to'rtta asosiy tushuncha mavjudir.

1. Insoniy harakat qilish: bu kompyuterlar inson kabi harakat qilishini anglatishidir.
2. Insoniy fikrlash: bu introspeksiya, psixologik test va miya tasviriga tayanadigan muvaffaqiyatga erishish uchun aql talab qiladigan vazifalarni bajarishni anglatishidir.
3. oqilona fikrlash: bu qanday degani odamlar ba'zi standartlardan foydalangan holda o'ylashadi va mulohaza qila olishidir
4. oqilona harakat qilishadi: bu odamlar muayyan cheklovlar ostida berilgan vaziyatlarda qanday harakat qilishlarini anglatadi.

AI oliy ta'limning ish uslubini tubdan o'zgartirishga va talabalarning ko'plab fanlar va har qanday darajadagi bilimlarini oshirishga muoffaq bo‘ladi.Yuqori rahbariyat, o‘qituvchilar va talabalar tomonidan sun’iy intellektni keng miqyosda va muvaffaqiyatli joriy etishni ta’minlashga samimiy tayyorlik bo‘lsa, bu oliy o‘quv yurtlari uchun katta rol o‘ynaydi. To'liq foyda olish va AI tizimlari va texnologiyalarining ta'sirini amalga oshirish uchun oliy ta'lim qo'shimcha harakatlarni talab qiladi. Shu sababli, ushbu maqolada AIning oliy ta'limga integratsiyalashuvi haqidagi tadqiqot taqdim etilgan. Bundan tashqari, ushbu maqola oliy ta'limdagi dolzarb muammolar, AIning hozirgi holati va oliy ta'limdagi muammolarini taqdim etadi. Shuningdek, tahlil qilingan kontseptsiyalar va AI texnologiyalarining hozirgi holati asosida AIga asoslangan oliy ta’limni o‘qitish va o‘qitishni joriy etish asoslari ishlab chiqilishi , bu esa kelajakdagi ta’limga ta’sir qiladi.

Oliy ta’limda hozirgi o‘qitish va o‘qitish jarayonida global raqobat, talabalarning malakasi yo‘qligi, fizikaviy laboratoriya va smart xonalarni tashkil etish va saqlashning qimmatligi, texnologlarning etishmasligi, real vaqtda individual yordamchining yo‘qligi kabi ko‘plab hal etilmagan muammolar va muhokamalar mavjud. Talaba, bilimning yangi shaklini moslash, ijodkorlik yoki o'rganish qobiliyatining etishmasligi va yangi narsalarga duch kelish va o'rganilgan mavzularni shunga mos ravishda moslashtirishda foydalana olishi kerak.

Yuqorida ko'rsatilgan fikrlar uchun AI oliy ta'limda o'qitish va o'rganishga rag'batlantirishlar o‘z ta'sir ko'rsatadi, agar oliy ta'limda qo'llanilishi mumkin bo'lsa, u jozibador yoki etarli darajada dolzarb bo'ladi. AI bugungi oliy

ta'lim tizimida amaliy bo'lmagan har bir talabani baholash va yo'naltirish uchun portfolio sifatida ishlatiladi, chunki bitta o'qituvchi bir vaqtning o'zida har bir talaba bilan ishlay olmaydi.

Yana bir bor, AI talabalar uchun muhim rol o'ynaydi va o'qish va ta'lim jarayonida ularning fikrini o'qiydi va bu o'quv muhitini talabaning xohishiga ko'ra tartibga soladi. Bu erda kelajakdagi sun'iy intellekt texnologiyalari bulutli hisoblash, IoT va 5G texnologiyalari tushunchalari bilan birgalikda talabalarning muayyan ehtiyojlarini moslashtirish uchun o'z qurilmalari bilan darslar, o'z-o'zini tekshirish faoliyati, baholash va qaror qabul qilish va yangilanishlarni yaratishi mumkin. Talaba biror narsa qilish uchun ilhomlanishi yoki tushkunlikka tushishi va darhol fikr bildirishi mumkin.

Biz ushbu maqolamizda xulosa qilib aytadigan bo‘lsak, ta'lim va AI g'oyasida o'quv muhiti va o'qituvchilarni simulyatsiya qilish, aqlli repetitorlik tizimi, aqlli kontentni to'plash, asosiy vazifalarni avtomatlashtirish va boshqalar kabi bir qator istiqbolli imkoniyatlar mavjud. Buning yordamida o'rganishni shaxsiylashtirish va fikr-mulohazalarni individuallashtirish, takrorlash, mashq qilish va amaliyot uchun, o'quvchilar taraqqiyotini baholash va monitoring qilish uchun bilim va ko'nikmalarni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash orqali AI yordamida ta'lim muammolarini hal qilish mumkin. Shunday qilib, bir nechta qayta ko'rib chiqish orqali talabalar uzoq vaqt davomida ularning xotirasida saqlanishi mumkin bo'lgan ma'lumotlarga ishonch hosil qilishlari mumkin. Shunday qilib, oliy ta'lim o'qitish va o'qitish jarayonini takomillashtirish va kutilgan ko'nikma va bilimga ega bo'lgan inson kuchini ishlab chiqarish uchun ta'limga sun'iy intellektni integratsiyalashga qaratilgan bo'lishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ajuzieogu, U.(2019). Zamonaviy hisoblash va ta'limda sun'iy intellektning o'rni. *Texnologiya va ta'lim*
2. Amisha, Bosh vazir (2019). Tibbiyotda sun'iy intellektning umumiy ko'rinishi. *Oilaviy tibbiyot va birlamchi tibbiy yordam jurnali* , 2328-2331
3. BM Leyk, TD (2017). Odamlar kabi o'rganadigan va o'ylaydigan mashinalar yasash. *Xulq-atvor va miya fanlari*, *40* .
4. Andre, EB (2017). Ta'limda sun'iy intellekt. *AIED bo'yicha 18 - xalqaro konferentsiya materiallarida* . _